

פסח

שבת הגדול

מדוע נקראת שבת זו "שבת הגדול"? מצינו בזה כמה וכמה טעמים:

א. מובא בטור, בשבת זו ארע הנס הגדול של: "משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח" (שמות יב, כא), שהרי פסח מצרים היה ביום חמישי, ועשירי בניסן חל בשבת וכל אחד מישראל לקח אז שה לפסחו, והיה בזה נס גדול, כי המצרים ראו שישראל נוטלים את אלהיהם לשחיטה ולא יכלו לומר להסדבר.

ב. על שם הנאמר בהפטרה של שבת זו (מלאכי ג, כג): "הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא".

ג. ה'ראשי בשמים' באר: הרי שבת זו היא זכר ל"משכו וקחו לכם צאן". ואמרו חז"ל: "משכו" ידיכם מעבודה זרה, "וקחו לכם צאן" להקריב. מי היה הראשון שנלחם בעבודה זרה? אברהם אבינו ששבר את פסילי אביו. וחז"ל (מסכת סופרים כא, ט) הרי כנו את אברהם אבינו "האדם הגדול בענקים", לכן לשבת זו שבה משכו ידיהם מעבודה זרה והלכו בדרכיו של אברהם אבינו, "האדם הגדול בענקים", קוראים "שבת הגדול".

ד. ה'שפת אמת' כתב לבאר, שעד לזמן יציאת מצרים השבת היתה רק "זכר למעשה בראשית", אבל מיציאת מצרים ואילך נתווספה לשבת עוד מטרה, והיא להזכיר את נסי מצרים, ולכן היא כעת גם "זכר ליציאת מצרים". נמצא, שמעתי גדולה יותר מצותה של שבת, והינו "שבת הגדול"...

ה. ה'פני מאיר' באר: הצדוקים טענו שספירת העומר מתחילה "ממחרת השבת", כלומר ביום ראשון בשבת. ורבותינו הקדושים קבלו מהר סיני שהכוונה למחרת יום טוב ראשון של פסח - ט"ז בניסן.

ליום השביעי בשבוע אנו קוראים תמיד "שבת בראשית", אך השבוע תהיה לנו עוד שבת, אבל לא ממש שבת אלא יום טוב, מעין שבת קטנה. לכן השבת הראשונה היא "שבת הגדול", דהינו שבת בראשית, וזהו כדי להוציא מלבם של צדוקים.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א